

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. december 2012
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Katrin Thorsvig Hansen
Sagsnr.: 2012-0030-1139
Dok.: 607085

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 284 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. november 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Simon Emil Ammitzbøll (LA).

Morten Bødskov

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 284 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”I lyset af EU-domstolens dom i sag C-614/10 (Kommissionen mod Østrig) bedes ministeren redegøre for, hvorvidt det danske datatilsyn opfylder kriteriet om uafhængighed i forhold til dets personalemæssige og organisatoriske relationer til Justitsministeriet.”

Svar:

1. Følgende kan oplyses om EU-Domstolens dom i sagen Kommissionen mod Østrig (sag C-614/10):

Den 22. december 2010 anlagde Kommissionen traktatbrudssøgsmål ved EU-Domstolen mod Østrig med påstand om, at Østrig havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Artikel 28, stk. 1, i direktiv 95/46/EF har følgende ordlyd:

”Hver medlemsstat drager omsorg for, at der udpeges en eller flere offentlige myndigheder, der har til opgave på dens område at påse overholdelsen af de bestemmelser, medlemsstaten vedtager til gennemførelse af dette direktiv.

Disse myndigheder udøver i fuld uafhængighed de funktioner, der tillægges dem.”

2. Kommissionen gjorde gældende, at Østrig havde foretaget en urigtig gennemførelse af artiklen og henviste i den forbindelse for det første til, at den østrigske tilsynsmyndigheds (DSK) administrerende medlem ifølge østrigsk lov altid skal være en tjenestemand i forbundskanslerens kontor. Derved bliver alle DSK's løbende forretninger efter Kommissionens opfattelse rent faktisk ledet af en statstjenestemand, som er bundet af sin arbejdsgivers instrukser og er undergivet et tjenstligt tilsyn efter nærmere regler herom i østrigsk lovgivning.

For det andet henviste Kommissionen til, at DSK organisatorisk er en integreret del af forbundskanslerens kontor og gjorde i den forbindelse gældende, at DSK som følge heraf hverken er organisatorisk eller faglig uafhængig. Det fremgår således af den østrigske lovgivning, at alle ansatte i DSK's kontor er forpligtede til at efterkomme instrukser fra forbundskans-

lerens kontor og dermed også er undergivet dette kontors tjenstlige tilsyn.

For det tredje henviste Kommissionen til, at forbundskansleren ifølge østrigsk lovgivning til enhver tid har ret til at blive informeret af formanden for og det administrerende medlem af DSK om alle aspekter ved forvaltningen af tilsynsmyndigheden.

3. Østrig gjorde heroverfor bl.a. gældende, at den omstændighed, at det administrerende medlem ligesom enhver anden tjenestemand med henblik på forfremmelse er undergivet sin direkte foresattes afgørelse og i sidste instans ministerens afgørelse, ikke påvirker vedkommendes uafhængighed.

Østrig anførte desuden, at ethvert organ i forbundsadministrationen budgetmæssigt henhører under et ministerområde, og at den omstændighed, at de ansatte juridisk er tilknyttet forbundskanslerens kontor, både i hierarkisk og lønmæssig henseende, ikke berører deres uafhængighed.

Endvidere gjorde Østrig gældende, at forbundskanslerens ret til at blive informeret har til formål at sikre, at uafhængige organer har en vis demokratisk tilknytning til parlamentet, men at denne ret ikke giver mulighed for at udøve nogen form for påvirkning af forvaltningen af DSK.

4. EU-Domstolen udtalte i dommen af 16. oktober 2012 bl.a., at på grund af forholdet mellem det administrerende medlem af DSK og det politiske organ, som DSK fører tilsyn med, er sidstnævnte ikke hævet over enhver mistanke om partiskhed (dommens præmis 52).

Domstolen udtalte endvidere, at DSK ikke skal have en selvstændig budgetpost for at kunne opfylde uafhængighedskravet i artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, og at medlemsstaterne kan bestemme, at tilsynsmyndigheden i budgetmæssig henseende henhører under et bestemt ministerområde. Imidlertid må tildeling af udstyr og personalemæssige ressourcer, som er nødvendige for en sådan myndighed, ikke forhindre den i at udøve sine funktioner ”i fuld uafhængighed” som omhandlet i artiklen (dommens præmis 58).

Domstolen fandt, at Østrig ikke opfylder denne betingelse og anførte bl.a., at den omstændighed, at personalet i DSK’s kontor består af tjenestemænd i forbundskanslerens kontor, som selv er under tilsyn af DSK, indebærer en risiko for, at der øves indflydelse på sidstnævntes afgørelser. Under alle omstændigheder er en så tæt organisatorisk sammenknytning mellem DSK

og forbundskanslerens kontor til hinder for, at DSK er hævet over enhver mistanke om partiskhed (dommens præmis 59-61).

Om retten for den østrigske forbundskansler til at blive informeret udtalte Domstolen, at en sådan ret ligeledes vil kunne medføre, at DSK er underlagt en indirekte indflydelse fra forbundskansleren, der er uforenelig med uafhængighedskravet i artikel 28. Domstolen fandt således, at bestemmelsen er til hinder for, at DSK under alle omstændigheder kan anses for at kunne udføre sine opgaver hævet over enhver mistanke om partiskhed (dommens præmis 63 og 64).

Efter en samlet vurdering fandt Domstolen, at Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, i direktiv 95/46/EF. Domstolen henviste i den forbindelse til, at den gældende østrigske lovgivning ikke opfylder kriteriet om uafhængighed, idet der er ”indført retsfor skrifter, hvorefter det administrerende medlem af DSK er en statstjenestemand, som er undergivet et tjenstligt tilsyn, DSK’s kontor er integreret i forbundskanslerens kontor, og forbundskansleren har en ubetinget ret til at blive informeret om alle aspekter ved forvaltningen af DSK” (dommens præmis 66).

5. Det er Justitsministeriets opfattelse, at forholdene i sagen Kommissionen mod Østrig ikke kan sammenlignes med forholdene i Danmark.

Der kan bl.a. peges på, at det af § 56 i den danske persondatalov følger, at Datatilsynet udøver sine funktioner i fuld uafhængighed. Dette indebærer bl.a., at hverken Justitsministeriet eller andre ministerier kan give instruktioner eller føre tilsyn med Datatilsynet.

Der kan desuden peges på, at der ikke findes en bestemmelse i dansk ret, der er sammenlignelig med østrigsk lovgivning, hvorefter eksempelvis justitsministeren til enhver tid har ret til at blive informeret om alle aspekter ved Datatilsynets forvaltning.

Der kan endvidere peges på, at der ikke i Danmark er regler om, at en person ansat i Justitsministeriets departement skal være medlem af Datatilsynets råd, og at rådet, som udpeges af justitsministeren, selv fastsætter sin forretningsorden, herunder også reglerne om fordelingen af arbejdet mellem rådet og sekretariatet. Det bemærkes, at det af forarbejderne til persondataloven (Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, s. 4036ff) fremgår, at der ved udpegning af medlemmer af rådet skal tilstræbes uvildighed og

sagkundskab, og at rådets medlemmer således skal udpeges på en måde, der sikrer Datatilsynet den fornødne uafhængighed. Hvad angår de ansatte i Datatilsynets sekretariat er disse ikke undergivet et tjenstligt tilsyn fra Justitsministeriets side.

Som anført ovenfor udtalte EU-Domstolen, at der ikke er noget til hinder for, at en tilsynsmyndighed henhører under et bestemt ministerområde, ligesom det er foreneligt med artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, at en tilsynsmyndighed ikke har en selvstændig budgetpost.

Justitsministeriet finder, at Datatilsynets organisatoriske sammenhæng med ministeriet ikke kan sammenlignes med den østrigske ordning, og at der heller ikke foreligger en grad af integration mellem ministeriet og Datatilsynet, som medfører, at Datatilsynet ikke udøver sine funktioner i fuld uafhængighed.

Samlet set er det Justitsministeriets opfattelse, at EU-Domstolens dom af 16. oktober 2012 ikke kan antages at rejse spørgsmål i forhold til gennemførelsen af artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, om tilsynsmyndigheders uafhængighed i dansk ret.